

Dönem : 3

Toplantı : 4

MILLET MECLİSİ S. Sayısı : **781 e | nci ek**

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile C. Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden ve 9 arkadaşının ve Ankara Milletvekili Suna Tural ile Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tekliflerine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Adalet Komisyonu raporu (1/717, 2/461, 2/470, 2/539)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 220)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Sayı : 1142 - 1/149
Kanunlar Müdürlüğü*

13 . 2 . 1973

MILLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29 . 1 . 1973 gün ve 6681 sayılı yazınız :

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısının, Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 14 . 2 . 1973 tarihli 32 nci Birleşiminde değiştirilerek ve işari oyla kabul edilmiş, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/717, (2/539, 2/470, 2/461)

Karar No. : 79

10 . 4 . 1973

Yüksek Başkanlığa

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı, bir maddede yapılan değişiklik sebebiyle, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığının 13.2.1973 gün ve 1142/1-149 sayılı yazısıyla Başkanlığınıza gönderilmiş ve Başkanlığınıza da Komisyonumuza havale olunmakla ve ilgili bakanlık temsilcileri de hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olunmuştur.

Cumhuriyet Senatosunca, munhasıran, tasarının birinci maddesiyle değiştirilen 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 440 nci maddesinde değişiklik yapılmış ve diğer maddeler Millet Meclisinde kabul edildiği şekliyle benimsenmiştir.

440 nci maddede yapılan değişikliklerden biriyle, maddenin üçüncü fıkrasının bir numaralı bendinde yer alan «8 nci maddede gösterilen davalarda miktar veya değeri onbin liradan az olan davalara ait hükümlerin onanması veya bozulmasına ilişkin kararlar» hakkında karar düzeltilmesi yoluna gidilemeyeceğine dair hüküm, «8 nci maddede gösterilen davalarla (II numaralı fıkrasının 7 numaralı bendindeki davalar hariç) miktar veya değeri onbin liradan az olan davalara ait hükümlerin onanması veya bozulmasına ilişkin kararlar» şeklinde değiştirilmiş ve ikinci değişiklikle de, aynı fıkranın 4 numaralı bendinde yer alan, «Hukuk Genel Kurulunca verilmiş kararlar» hakkında karar düzeltilmesi yoluna gidilemeyeceğine dair hüküm metinden çıkarılmıştır.

Tasarı ile Sulh Mahkemesinin görevleri içine alınan, «Mirasçılık belgesi verilmesi hakkındaki isteklerle, bu belgenin değiştirilmesi veya iptali davalarında» da Millet Meclisinden geçen şekliyle Sulh Mahkemelerinden verilmiş bir karar olması sebebiyle 440 nci maddenin 3 ncu fıkrasının bir numaralı bendi hükmü gereğince karar düzeltilmesi yoluna gidilemeyeceği kabul olunmuştur. Oysa, dış ilişkilerin eskisiyle kıyaslanamayacak derecede çoğalmış bulunması, bilhassa Türk işçilerinin yabancı memleketlerde kurdukları evlilik münasebetleri sebebiyle mirasçılık durumlarının karışık bir hal alması karşısında mirasçılık belgesi verilmesiyle, bunun değiştirilmesi veya iptali davaları, önem kazanmış ve karar düzeltilmesi yolunun kapatılması suretiyle de, hatalı bir karar yüzünden, mirasçılık gibi Anayasal bir hakkın ziyat sonucu doğabileceğinden, Cumhuriyet Senatosunca, bu kararlar hakkında da, karar düzeltilmesi yoluna gidilmesine olanak sağlayan değişiklik yerinde görülmüş ve Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

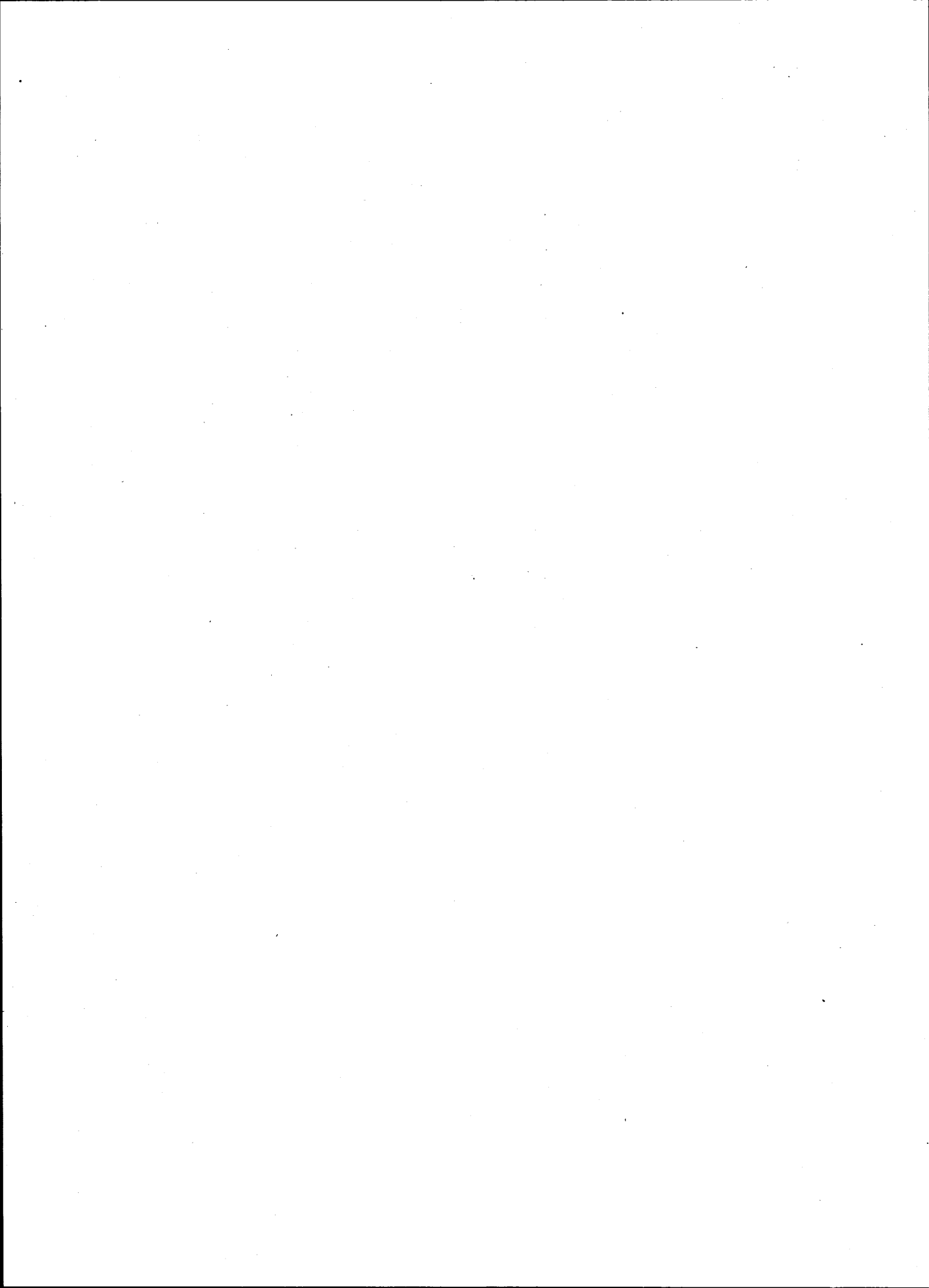
Hukuk Genel Kurulunca verilmiş kararlar hakkında, karar düzeltilmesi yoluna gidilmesi imkânının yeniden sağlanmasına gelince;

Hukuk Genel Kurulunda davaların 3 - 4 sene gibi uzun bir süre sonunda incelenebilmesi ve bu hususun adaletin tahakkukunda gecikmelere sebebiyet vermesi gibi sakıncaların, bir de karar düzeltilmesi yoluna gidilerek artırılmasından kaçınılması ve Hukuk Genel Kurulu kararlarında hata ihtimallerinin yok derecede az olması sebeplerine dayanılarak, tasarıdaki bu kararlar hakkında, karar düzeltilmesi yolunun kapatılması Komisyonumuzca, evvele kabule şayan görülmüşse de, Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna, 1972 yılında, karar düzeltilmesi hakkında 59 adet talebin gelip bunun 23 ünün 1973'e devredilmesi ve geri kalan 36 talepten 34 ünün ret ile ve 2'sinin de, kabul ile sonuçlanması karşısında Hukuk Genel Kurulunun hata nispetinin % 6 gibi büyük rakama erişmesi gerçeği karşısında, bu karar hakkında da, karar düzeltilmesi yolunun yeniden açılması adaletin isabetle tahakkuku bakımından yerinde görülmüştür. Ayrıca; Hukuk Genel Kurulunun son merci olması da, buradan çıkan kararlarda hiç hata yapılmamasını gerektirir.

Bu itibarla, 440 nci madde metninden «Hukuk Genel Kurulunca verilmiş kararlar» hakkında karar düzeltilmesi yoluna gidilemeyeceği hükmünün çıkarılması şeklinde Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik aynen benimsenmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor saygı ile sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip	
İstanbul	Sinop	Kurkclareli	Kütahya
<i>İ. Hakki Tekinel</i>	<i>Hilmi Biçer</i>	<i>Mehmet Atagün</i>	<i>Fuat Azmioğlu</i>
Mardin	Kars	İçel	Hatay
<i>E. Kemal Aybar</i>	<i>İ. Hakki Alaca</i>	<i>Mazhar Arıkan</i>	<i>Talât Köseoğlu</i>
Manisa	Çorum	Konya	Sivas
<i>Hilmi Okçu</i>	<i>İhsan Tombuş</i>	Söz hakkını mahfuzdur <i>Kubilay İmer</i>	<i>Tevfik Koraltan</i>

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 8, 9, 176, 288, 289, 290, 409, 427, 438, 440 ve 507 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 440. — I - Yargıtay kararlarına karşı tefhim veya tebliğden itibaren 15 gün içinde aşağıdaki sebeplerden dolayı karar düzeltilmesi istenebilir :

1. Temyiz dilekçesi ve kanunî süresi içinde verilmiş olmaları şartıyla, tamamlayıcı dilekçe ve karşı tarafın cevap dilekçelerinde ileri sürülüp hükme etkisi olan itirazların kısmen veya tamamen cevapsız bırakılmış olması,

2. Yargıtay kararında birbirine aykırı fıkralar bulunması,

3. Yargıtay incelemesi sırasında hükmün esasını etkileyen belgelerde bir hile veya sahteliğin ortaya çıkması,

4. Yargıtay kararının usul ve kanuna aykırı bulunması.

II - Yargıtay evvelce cevapsız bırakılan itirazları kendi görüşüne göre hükme etki yapacak nitelikte bulmazsa karar düzeltilmesi isteği üzerine vereceği kararda bu itirazları reddederken her biri hakkında gerekçe göstermek zorundadır.

III - Yargıtayın aşağıdaki kararları hakkında karar düzeltilmesi yoluna gidilemez :

1. 8 nci maddede gösterilen davalarla miktar veya değeri onbin liradan az olan davalara ait hükümlerin onanması veya bozulmasına ilişkin kararlar,

2. Görev ve yetki ile hâkimin reddi, dava veya karşılık davanın açılmamış sayılması hakkındaki kararlara ilişkin olanlarla merci belirtilmesi kararları,

3. Hakemlerin verdiği hükümlerin ve bu kanunun tahkim hükümlerine göre mahkemece verilecek kararların onanmasına veya bozulmasına ilişkin kararlar,

4. Hukuk Genel Kurulunca verilmiş kararlar.

C. SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 8, 9, 176, 288, 289, 290, 409, 427, 438, 440 ve 507 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 440. — I - Yargıtay kararlarına karşı tefhîm veya tebliğden itibaren 15 gün içinde aşağıdaki sebeplerden dolayı karar düzeltilmesi istenebilir :

1. Temyiz dilekçesi ve kanunî süresi içinde verilmiş olmaları şartıyla, tamamlayıcı dilekçe ve karşı tarafın cevap dilekçelerinde ileri sürülüp hükme etkisi olan itirazların kısmen veya tamamen cevapsız bırakılmış olması,

2. Yargıtay kararında birbirine aykırı fıkralar bulunması,

3. Yargıtay incelemesi sırasında hükmün esasını etkileyen belgelerde bir hile veya sahteliğin ortaya çıkması,

4. Yargıtay kararının usul ve kanuna aykırı bulunması,

II - Yargıtay evvelce cevapsız bırakılan itirazları kendi görüşüne göre hükme etki yapacak nitelikte bulmazsa karar düzeltilmesi isteği üzerine vereceği kararda bu itirazları reddederken her biri hakkında gerekçe göstermek zorundadır.

III - Yargıtayın aşağıdaki kararları hakkında karar düzeltilmesi yoluna gidilemez :

1. 8 nci maddede gösterilen davalarla (II numaralı fıkrasının 7 numaralı bendindeki davalar hariç) miktar veya değeri onbin liradan az olan davalara ait hükümlerin onanması veya bozulmasına ilişkin kararlar,

2. Görev ve yetki ile hâkimin reddi, dava veya karşılık davanın açılmamış sayılması hakkındaki kararlara ilişkin olanlarla mercî belirtilmesi kararları,

3. Hakemlerin verdiği hükümlerin ve bu kanunun tahkim hükümlerine göre mahkemece verilecek kararların onanmasına veya bozulmasına ilişkin kararlar.

MİLLET MECLİSİ
ADALET KOMİSYONU METNİ

1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1086 Sayılı **Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun** 8, 9, 176, 288, 289, 290, 409, 427, 438, 440 ve 507 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 8. — Kesinleşmiştir.

Madde 9. — Kesinleşmiştir.

Madde 176. — Kesinleşmiştir.

Madde 288. — Kesinleşmiştir.

Madde 289. — Kesinleşmiştir.

Madde 290. — Kesinleşmiştir.

Madde 409. — Kesinleşmiştir.

Madde 427. — Kesinleşmiştir.

Madde 438. — Kesinleşmiştir.

Madde 440. — Cumhuriyet Senatosunun 440 nci maddesi benimsenmiştir.

Madde 507. — Kesinleşmiştir.

MADDE 2. — Kesinleşmiştir.

MADDE 3. — Kesinleşmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Kesinleşmiştir.

MADDE 4. — Kesinleşmiştir.

MADDE 5. — Kesinleşmiştir.